

DE JAREN '60



PROVOCEER!



Voor f10-bons
EEN GULDEN CONTANT
*1.96%
0063 40d 68
DE GRUYTER
TROOSTERHOF 8
UTRECHT

Voor f10-bons
EEN GULDEN CONTANT
*0.98%
0264 28 Dec 68
DE GRUYTER
TROOSTERHOF 8
UTRECHT



stemt

lijst

PROVO 12

DE JAREN '60

Jack Botermans en Wim van Grinsven



© 2006 Uitgeverij TERRA
Terra maakt deel uit van TerraLannoo bv
Postbus 97
3990 DB Houten, Nederland
info@terralannoo.nl
www.terralannoo.nl

Samenstelling, vormgeving en fotoredactie:

Jack Botermans, Amsterdam

Research: Heleen Tichler, Annelies van
Grinsven en Jack Botermans

Tekst: Wim van Grinsven,
Tekstbron, Maastricht

Fotografie voorwerpen en advertenties:

David van Dijk, Monnickendam en
Jack Botermans

Foto's: pag. 57, Koene & Heuvink,
Amsterdam.

Pag. 104 boven en links onder, 108, 128,
ANP Photo, Rijswijk.

Pag. 8, 10, 66 rechts, collectie
Piet Botermans, Oosterhout.

Pag. 5, 118 en briefkaarten pop- en
tv-sterren, collectie 'De Blikvanger',
Ermelo.

Pag. 66 links, 76, 82, 96, 108,
collectie Jack Botermans.

Pag. 100, collectie

Joke Timmermans Bogaarts, Gilze.

Omslag rechtsboven, pag. 104 rechtson-
der: Louis van Paridon.

Schutbladen: Collage Natasja Dolfing,
Oostwoud.

ISBN 978 90 8989 738 1

NUR 450, 370

Tweede druk 2017

Niets uit deze uitgave mag
worden vervaelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel
van druk, fotokopie, microfilm of
op welke wijze ook, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

OPMERKING

De auteurs, de medewerkers en de
uitgevers aanvaarden geen enkele
aansprakelijkheid uit welke hoofde ook,
voor enig gevolg dat direct of indirect
voortvloeit uit de in deze uitgave vermelde
gegevens.



Aarzelt u nog om te gaan brommen? ...

Berinette

Door ook kleine mensen toch steeds met hun voeten bij de
d kunnen. Enorm gemakkelijk bij op- en afstappen en bij
lichten!
vandaag nog naar een Berini-dealer en probeer zelf alle voor-
en van deze BERINI-WONDER-KOPPELING.

Berinette geheel compleet	460.-
Zelfde model, doch zonder automatische koppeling	445.-

MOTORENFABRIEK PLUVIER N.V. ROTTERDAM - EMMEN

INHOUD

Ten geleide	6
<i>Daar gaan we dan</i>	
Een nieuw silhouet	9
<i>Hoe gaan we de mode verspijkeren?</i>	
Wie de broek past...	11
<i>Mode, dat is niks voor mannen</i>	
Waskrachtpaters	18
<i>Witter kan niet! Of toch?</i>	
Kraak en smaak	27
<i>Van schaarste naar overvloed</i>	
Klaar in de keuken	45
<i>Gemak dient de mens</i>	
En toen was er koffie!	57
<i>Het aroma komt je tegemoet...</i>	
Neem het er maar eens van	67
<i>Het feest kan beginnen</i>	
De rook om je hoofd	77
<i>Roken is van alle tijden</i>	
De centenkwestie	83
<i>Het nieuwe welzijn</i>	
Het interieur verrijkt	85
<i>Hoe staat het bankstel bij Mien?</i>	
Rije, rije, rije in een eigen wagentje	97
<i>Het kan verkeren</i>	
Zeg het met haar...	105
<i>Is dat een jongen of een meisje?</i>	
In hogere sferen, weetjewel	107
<i>The Dawning of the Age of Aquarias</i>	
Je moest iets aan sport doen	109
<i>Een sportief volkje</i>	
In het nieuws	111
<i>Een waarheid alsof het gedrukt staat</i>	
Heitje voor een karweitje	119
<i>Akela, wij doen ons best en op de hudo de rest</i>	
Skipper, Skooter en Tutti	121
<i>De poppen aan het dansen</i>	
We hebben beeld	127
<i>Een sfeer die past bij uw levensovertuiging</i>	
Iconen	131
<i>Wat is er Mies met Toon?</i>	
Bedankt, lieve mensen	144





We hadden een *ticket to ride* in een trein die nooit meer zou stoppen. Het land van de dominees en de pastoors werd het land van Joop den Uyl en Hans van Mierlo. Maar we gaan het hier nu niet over politiek hebben.

Daar gaan we dan

Dit zijn de sixties ouwe, daar kun je maar beter aan wennen. De welvaart brak aan en we hadden geen ouderwetse autoriteiten meer nodig om ons voor te schrijven hoe we ons leven moesten inrichten. Ouderen keken hoofdschuddend toe hoe de jeugd de macht greep, maar liepen even later enthousiast mee de kerk uit. Het was gaan schuiven in de maatschappij en geen mens kon het meer tegenhouden. Hoogleraren werden weggehoond bij de universiteiten, oude toneelrotten met tomaten van de bühne gekogeld. Binnen de krijgsmacht werkte de VVDM aan het afschaffen van de groetplicht en andere ongemakken.

We provokeerden de autoriteiten en protesteerden massaal tegen alles. Het liefst in Magisch Centrum Amsterdam, waar het sinds de provo's allemaal scheen te gebeuren. Slapen kon je er gratis op de Dam met hippies uit de hele wereld.

Dat had je in het dorp dus allemaal niet. Daar klitte de jeugd verveeld samen rond de snackbar, zij het in minirok en Beatle-haar. Als hoogtepunt het uitje naar de platenwinkel voor een gratis exemplaar van de top-40. Af en toe ging je naar het jeugdbal, dronk een sneeuwwitje, en schokte mee (dansles hoefde niet meer) op de klanken van de plaatselijke beatgroep.

Tegen het eind van het decennium maakte zich een euforisch *'summer of love'*-gevoel meester van de maatschappij. Je wist zeker dat de dingen eindelijk wezenlijk zouden veranderen. Of had je gewoon teveel gebloed?

Bij Slochteren wordt aardgas gevonden, en daar zouden we nog veel profijt van hebben.

Ons kapot werken, dat gingen wij niet meer doen. Het waren de jaren dat we weer opgelucht konden ademhalen en de oorlog en de wederopbouwende jaren '50 langzaam konden vergeten. We begonnen eindelijk een beetje behoorlijk te verdienen en dat zetten we meteen om in comfort. In de huiskamer ging de kolenkachel eruit en kwam er een oliekachel of zelfs al een op olie gestookte centrale verwarming. Geen ijsbloemen meer op de ruiten, overall lekker warm. Niemand hoefde meer door het donker naar het kolenhok. Gezellig zo met z'n allen voor de nieuwe tv. En wat zie ik daar in het wandmeubel? Een stereo-installatie? Als je precies in het midden tussen de speakers gaat zitten weet je niet wat je meemaakt. Alsof het orkest in de kamer staat.



Waarom is de
eindeloo
dan "zome
ee
sportwagen

e nieuwe Rallye Kadett zo
os veel meer



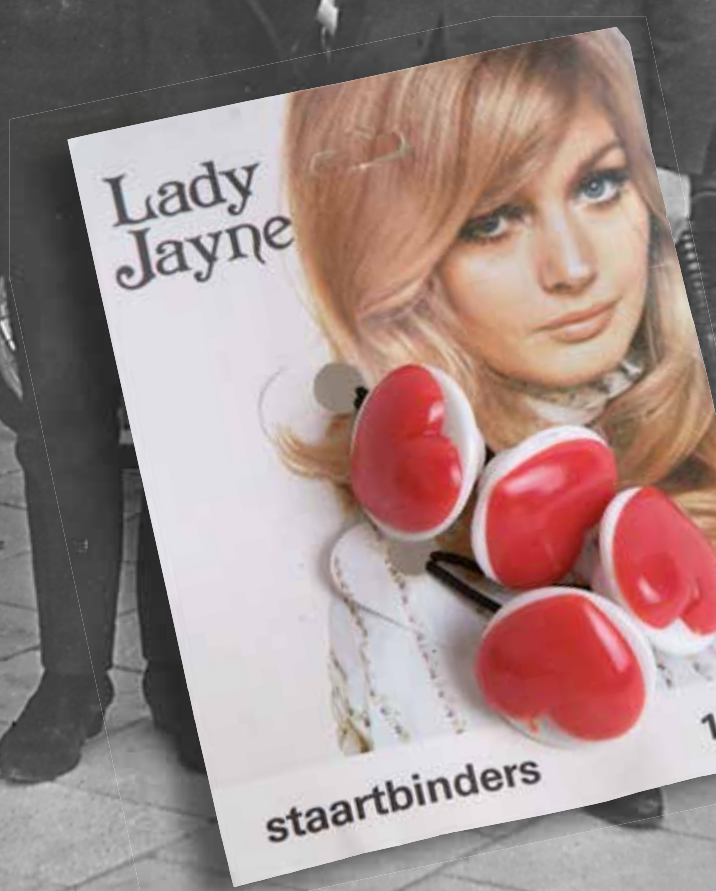
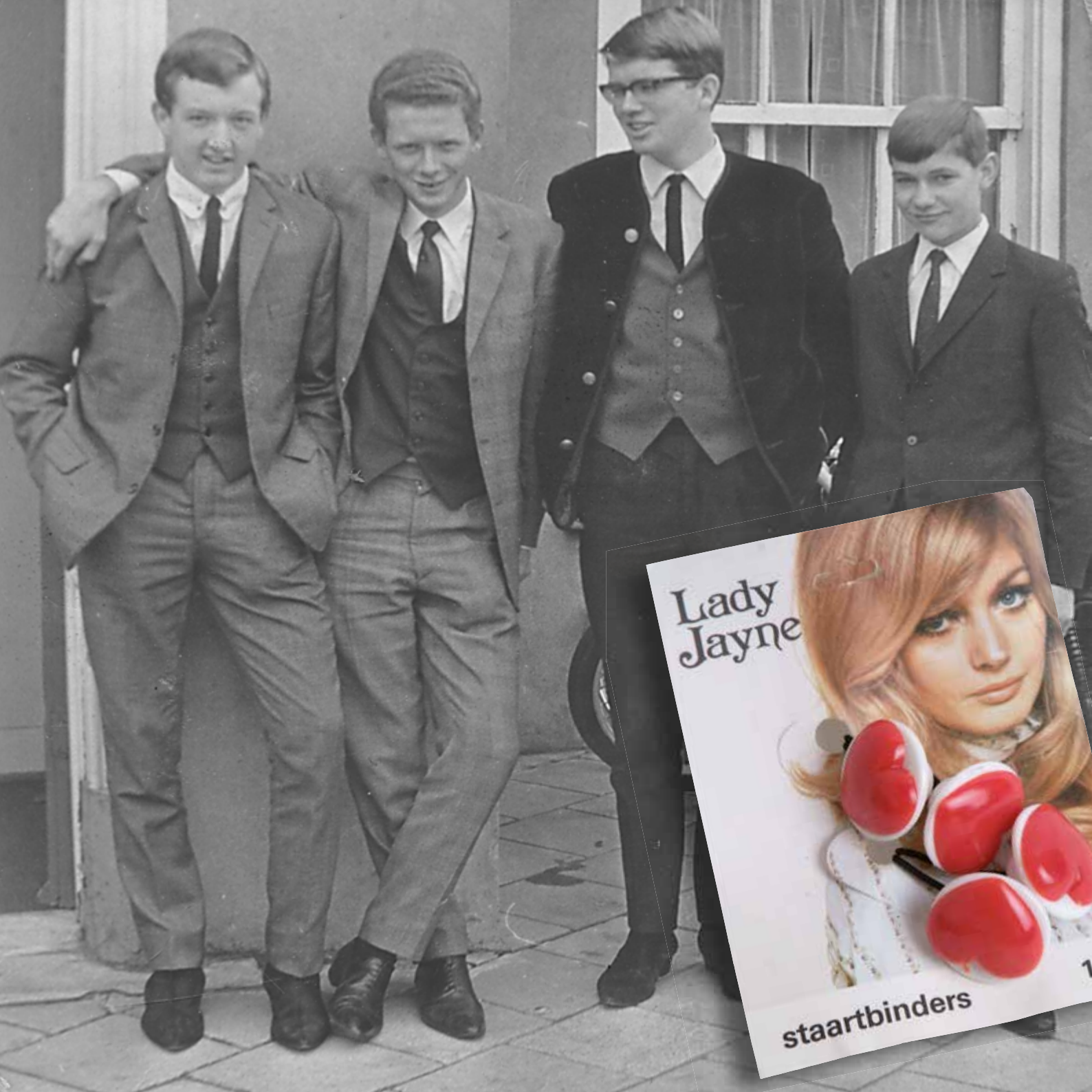
Enfin, de dingen die we voor deze uitgave hebben gefotografeerd en geselecteerd vertellen jouw verhaal. De aanblik maakt herinneringen los. Ineens komen oude belevenissen boven, verrassend fris en compleet met bijbehorende emoties.

Gewoon al door het zien van een wasmiddelverpakking, een zakje snoep, keukenspullen, platenhoezen, en al die andere moderne relikwieën. Zo dompelt dit boek je weer tot je kruin in die jaren. Je ruikt weer die Afghaanse jas, hoort weer *Ha Ha Said the Clown* uit de luidsprekers schallen bij het zwembad. Je eerste liefde duikt op uit de diepten van je geheugen. Wij wensen u veel kijk- en leesplezier.



Jack Botermans en Wim van Grinsven





Lady Jayne

staartbinders

1

Hoe gaan we de mode verspijkeren?

Natuurlijk zit m'n jasje goed en zit m'n dasje goed. Zonder ging het nu eenmaal niet. Zelfs boven de korte broek. Pas toen pophielden zich op platenhoezen en voor televisie dasloos in hemdsmouwen vertoonden, was de tijd rijp om ook in de mannenkleding de conventies overboord te gooien. Ook dames liepen de eerste jaren nog in keurige jurkjes, de haren keurig gekapt en uitbundig met lak bespoten. En met bont werd het helemaal chic.

Zelfs de plastic regenkapjes waren keurig verpakt.

Wie jaren '60 zegt, zegt lang haar (al dan niet met bloemen erin), minirok en spijkerbroek. Toch vertegenwoordigen die maar een heel beperkt stukje van de modebeleving in die jaren. Voor mannen en jongens begonnen de swinging sixties keurig met jasje-dasje, dames werden verblijd met kraagloze jurken en jaszjes zonder taille: een nieuw silhouet waarin borsten en heupen aan de aandacht werden onttrokken. Recht, ruim en comfortabel waren de sleutelbegrippen.

We kwamen uit de jaren '50 en moesten ons nog helemaal vrijvechten. Schoorvoetend begon de jeugd vrijetijds- en sportkleding ook naar school en werk te dragen. Uitmondend in spijkerbroeken (en later complete spijkerpakken) die iedereen vanaf halverwege het decennium altijd en overal aanhad.

Binnen het gezin spleet de generatiekloof pas echt open toen vanaf halverwege het decennium jongensharen steeds verder over de kraag vielen en meisjesrokjes elk jaar centimeters verder omhoog kropen. Uiteindelijk werden de bh's verbrand, en de dessins op stoffen even wild als de jongeren die ze droegen.



De damesjas evolueert snel. De grote kragen van de jaren '50 trekken zich terug tot er niet meer dan een bescheiden overslag resteert. De jas is zevenachtste van lengte en heeft driekwartmouwen. Niet te strak en natuurlijk gedragen met bijpassend hoedje. Ook hoofddoekjes zag je nog volop.

*Maîtrade modellen
voor moderne Eva's*



Mode, dat is niks voor mannen

Terwijl de jeugd de revolutie predikte, namen hun ouders er hun gemak van. Vaders vest, pijp en pantoffels brachten de broodnodige rust en een vleugje nonchalance in huis, al bleef de das ook na werktijd onberispelijk gestrikt.

Ook voor moeder werd het allemaal wat losser en gemakkelijker. Het meedogenloze korset waarmee ze haar belijning eerder had moeten corrigeren, verving ze door een elastische step-in en ook de harde puntbeha ging uit of werd vervangen door een soepeler en ronder exemplaar.

Omdat de vrouw nog volop handvaardig was, maakte ze de nieuwste mode vaak gewoon zelf. Voor haar man kon ze zich over het algemeen beperken tot verstelwerk. Gezellig met het sokkenmandje voor de televisie.



MODERNE VESTEN VOOR DE ALLERLAAGSTE PRIJZEN

- *voordelig en sportief
- *echt iets voor mannen
- *warm en huiselijk

SPORTIEF en WARM voor de moderne man

SUEDE is S

Dior

ZELFMAAKMODE...

Het was niet uit protest tegen de consumptiemaatschappij dat *Margriet*, *Libelle* en *Marion* hun lezeressen trakteerden op pagina's vol zelfmaakmode. Hoewel in Slochteren gas was gevonden en de welvaart gestaag toenam, bleef moeder op de kleintjes letten. Haar naaikstje zou later in het decennium ook goede diensten bewijzen aan de kinderen die hun spijkergoed opfleurden met geborduurde bloemen of verstelden met leren lapjes.



Vanaf 1955 verrichtte de prêt-à-porter mode haar democratiserende werk. De befaamde ontwerpers van Haute Couture gingen voor de industrie werken en zo werd het stijlvol op straat. Tot ze halverwege het decennium doorkijkbloezen en topless avondkleding ('no-bra-bra') lanceerden; daar ging moeder toch echt niet in mee.



LEKKER VOOR DE HUID...

De hoogconjunctuur die vanaf 1965 aanzwol bracht heel wat veranderingen in de wooncultuur. Centrale verwarming en op z'n minst een douche met warm stromend water, maakten een eind aan de gruwelpraktijk van het serieel baden in een teil in de keuken, waarbij de jongste met grote tegenzin als laatste in het door de rest van de kinderen vervuilde water stapte.



Jong en oud baadde op zaterdag. Meestal niet te lang voor het naar bed gaan, anders werd je maar weer vies. Met natte haren met z'n allen op een rijtje voor de televisie waar Okki Trooi weer een lading krentenbollen uit z'n magische koffertje toverde. Moeder blies met de nieuwe föhn na het wassen een flink, maar kwetsbaar volume in haar kapsel. Als ze geen krulspelden zette.

Droog uit het vuistje

...EN HAAR



Snoopy lag er relaxed bij als zeepbakje. De vermenging van fun en functie die zoveel gebruiksvoorwerpen uit deze jaren kenmerkte.

SNOEP
U
SLANK

NORM
200

Slank elke week
minstens een kilo af
zonder hongergevoel.
Doos van
3 maaltijden f 3.25.